

Alternativt budsjett 2025

Kutt i ulikhet, ikke velferdstjenester

Innhold

Innledning	4
Rødts prioriteringer	6
En mer rettferdig og omfordelende eiendomsskatt	7
Om Rødts statsbudsjett ble vedtatt	9
Tjenesteområder – drift	10
Noter – drift	20
Tilskuddsliste	22
Saldering drift	27
Driftsresultat gjennom perioden	30
Investeringsbudsjett	31
Langtidsplan investering for de største prosjektene våre	34
Verbalforslag	35

Innledning

Forord

Rødts mål er et mer rettferdig, solidarisk og bærekraftig Bergen, hvor vanlige folk kan leve gode liv og selv får ta del i beslutninger som angår dem.

Kampen mot Forskjells-Bergen er den viktigste for Rødt. Bergen og byens innbyggere går inn i 2025 med stadig økende forskjeller. Samtidig står kommune-Norge ovenfor en svært krevende økonomisk situasjon. Selv om det ikke er noe poeng med fattige kommuner i en rik stat, forstår ikke regjeringspartiene at dagens situasjon krever kraftig økte overføringer fra stat til kommune. Dette betyr at det trengs politisk vilje og handlekraft til å prioritere fellesskapets penger på riktig måte. Dessverre er Høyrebyrårets løsning å svinge sparekniven heller enn å prioritere en mer omfordelende eiendomsskatt. Samlet blir dette en eksplosiv kombinasjon som vil øke forskjellene og rive ned mye av den offentlige velferden vi har i Bergen i dag.

I vårt alternative budsjett viser vi at det er fullt mulig å velge å kutte i ulikhet, heller enn velferdstjenester. I en tid med trangere økonomisk handlerom, trenger vi politisk handlekraft og vilje til å prioritere fellesskapsløsninger, og å tette hullene i velferdsstatens sikkerhetsnett. Istedenfor å gjøre som byråds- og samarbeidspartiene, som freder sin egen millionlønn og kutt i eiendomsskatten til innbyggerne med de dyreste boligene, velger Rødt å kutte i politikerprivilegier og gjøre eiendomsskatten mer rettferdig og omfordelende. Slik sikrer vi en bedre hverdag for barn og unge, arbeidsfolk og byens fattige. Bare slik kan vi få en rettferdig vei ut av forskjellskrisen.

Vi prioriterer også en rettferdig miljøpolitikk for utslippskutt og naturtiltak som monner, og ikke minst et realløft for skole og barnehage. Det fortjener byens barn og unge, og det fortjener alle arbeidsfolk som hver dag går på jobb for å sikre alle som vokser opp i byen vår en god start på livet og gode læremuligheter.

På vegne av Rødt Bergens bystyregruppe
Mailiss Solheim-Åkerblom, gruppeleder

Premisser for budsjettet:

Byrådet leverte sitt budsjettforslag seks uker senere enn vanlig praksis, i tillegg til å levere en tilleggsinnstilling helt på oppløpssiden av budsjettarbeidet. Dette reduserer sivilsamfunnets handlingsrom til å påvirke budsjettet, og det gjør opposisjonens arbeid med sine alternative budsjetter mye vanskeligere. Vi har likevel fått snakket med en lang rekke organisasjoner og enkeltpersoner som ser hvordan byrårets usosiale og urettferdige budsjett rammer ulike grupper i byen vår. Det er likevel en mulighet for at det er skjulte kutt vi har oversett, eller andre momenter vi ikke har fanget opp. Det tar vi høyde for ved å legge inn økte midler til tilskudd til byens organisasjoner, og om vårt budsjett hadde blitt vedtatt ville vi selvsagt justert for å fjerne usosiale kutt i revidert budsjett hvis noe fremdeles hadde manglet.

Byrådet foreslo i sin innstilling et negativt driftsresultat på 478 000 000 kr. Vi har jobbet etter et premiss om at vi kan bruke like mye av oppsparte midler som byrådet opprinnelig la opp til. Etter byrårets første innstilling, gav regjeringen Bergen det som burde ha vært en tidlig julegave når de la frem nysaldering av statsbudsjettet. Her fikk Bergen 226 000 000 mill. kr. i økte, varige midler. I tillegg sikret statsbudsjettenigheten mellom regjeringspartiene og SV 40 millioner ekstra til bemanning i barnehager og 15 millioner ekstra til økt bemanning i SFO. Mens byrådet har frekhetens nådegave til å putte alle disse pengene i å redusere det negative driftsresultatet, bruker vi disse pengene på å sikre felles velferd og øke bemanningen slik pengene faktisk er ment.

Foto: Markus Spiske

Rødts prioriteringer

Kamp mot Forskjells-Bergen

Kampen mot Forskjells-Bergen er den viktigste for Rødt. Vi bruker vårt alternative budsjett til å kutte i ulikhet, ikke i velferdstjenester. Vi kutter i politikerprivilegier og gjør eiendomsskatten mer rettferdig og omfordelende. Slik hindrer vi skolenedleggelse, kutter i regningsbunken til folk flest, og sikrer offentlige helsetjenester nær der folk bor. Istedenfor å frede vår egen millionlønn og kutte i sosialhjelpen til dem som trenger velferdsstatens sikkerhetsnett mest, snur vi om på regnestykket og kutter politikerlønnen ned til medianlønn for kommunens ansatte (562 000 kr) og halverer møtegodtgjørelsene. Slik har vi råd til å holde sosialhjelpen på 2024-nivå, i tillegg til å prisjustere den.

En kommune på arbeidernes side

Bergen kommune er en stor arbeidsplass. Arbeidslivspolitikken i kommunen betyr mye for mange av byens innbyggere, og har stor signaleffekt. En god arbeidslivspolitikk må bygges på erfaringene til arbeiderne og deres organisasjoner. Derfor kan ikke Rødt bli med på byrådetts omstillingsbonanza for renholdsarbeidet i kommunen, der 90 ansatte står i fare for å miste jobben, samtidig som antall lederstillinger og innleide vikarer øker. Vi frykter dette er starten på å konkurranseutsette renholdstjenesten.

Vi har en bemanningskrise i barnehagene våre. Det som trengs er økt bemanning, ikke et nærværprosjekt. Vi styrker barnehagebudsjettene med 65 millioner kroner, hvorav minst 40 millioner går til økt bemanning. Vi setter også av penger til å gjennomføre prøveprosjekt med 6-timersdag i utvalgte, kommunale barnehager.

En by for barn og unge

Bergen skal være en god by å bo i for alle. Skolene og barnehagene våre skal bidra til en god start på livet, sikre et trygt fellesskap og gi mestringfølelse. Dessverre har vi over flere år sett en bevisst underbudsjettering på både barnehage og skole. Derfor øker vi budsjettene kraftig for å sikre at alle lovpålagte oppgaver blir gjort, et trygt og godt læringsfellesskap og et godt arbeidsmiljø for de ansatte.

Rødt mener at både barnehage og skole skal være for barn og unge, ikke for privat profitt. Derfor setter vi av penger til å kjøpe opp flere private barnehager.

I en trang kommuneøkonomi ser vi ofte at tilbud til ungdom er det første som blir ofret. Det er fordi disse tilbudene ikke er lovfestet. Rødt mener at retten til fritidsklubb burde vært lovfestet, og setter av midler til å styrke ungdomskubbene og sikre at disse holder åpent også i skolens ferier.

Lekser, idrett, mat (LIM) er et viktig tiltak som hindrer utenforskap. Rødt vil utvide dette til flere skoler, med fokus på levekårsområder. Vi sikrer også fremdrift på flere av idrettshallene i bydelene, FYSAK i flere bydeler og kulturhus i Fyllingsdalen.

Aktivitetskort er et veldig viktig tiltak for å hindre at barn og unge som vokser opp i fattigdom faller utenfor. Vi setter av penger til å styrke og utvide tilbudet.

Ikke alle barn og unge trives på idrettsbanen, og for mange av byens barn og unge har Spillhuset i Bergen sentrum vært et viktig fristed og aktivitetstilbud. Når Spillhuset nå dessverre har gått konkurs, setter vi av ekstra, øremerkede midler til organisasjoner og frivillige til å søke tilskudd til å jobbe med spillkultur for barn og unge.

Rettferdig miljøpolitikk

Evig vekst på en klode med begrensede ressurser er ikke mulig. Skal vi klare å hindre de verste konsekvensene av klima- og naturkrisene verden står i, må vi snarest mulig ta et oppgjør med kapitalismens veksttvang. Dette må gjenspeiles i hele kommunens virksomhet og samfunnsplanlegging.

Vi kan ikke fikse alle miljøproblemene i ett budsjett, men vi kan gjøre flere viktige enkelttiltak og sette i gang de lange linjene. Det største punktutslippet i Bergen kommune er forbrenningsanlegget til BIR, derfor er det svært viktig at vi setter av penger til karbonfangstanlegg her. Vi setter også av penger til et realt ENØK-løft i både privat og offentlig regi. Vi sikrer også flere parker og grøntområder, flere bilfrie områder, øker innsatsen mot fremmede arter og intensiverer kommunens arbeid for å redusere matsvinn.

Forebygging

Byrådspartiene og samarbeidspartiene snakker høyt om ungdomskriminalitet og åpne russcener, men de forstår ikke at forebygging er den raskeste, billigste og beste løsningen på alle disse problemene. Vi vet at det er et økende utenforskap i samfunnet, og stadig flere barn og unge sliter med psykisk uhelse. Dette løser vi gjennom å sikre lavterskel tilbud på ungdommens egne premisser, slik som Ung Arena Nord, og å gi barn og unge gode fritidsaktiviteter og et sted å oppholde seg, slik som ungdomsklubber.

Alle mennesker har rett til et tak over hodet og et trygt sted å sove. Dessverre er Bergen på landstoppen blant bostedsløse. Derfor setter vi i gang et investeringsprogram for kommunale boliger, som skal sikre at alle som trenger kommunens hjelp til å finne et sted å bo får det.

Der byrådet vil fjerne åpne russcener uten å gi menneskene som oppholder seg der et nytt sted å være, styrker

vi heller forebygging og hjelpetiltak, slik at ingen skal føle seg forvist fra egen by.

Menneskerettighetsbyen Bergen

Bergen skal være en god by å bo i for alle, uavhengig av kjønn, alder, hudfarge, funksjonsnivå, seksuell legning og religion. Det betyr at all samfunnsplanlegging og -utvikling må sikre mangfold og inkludering, og gode medvirkningsprosesser.

Byrådet har satt i gang en rasering av kulturbyen-

Bergen. Kunsten er ofte yringsfrihetens førstelinje. Uten kunsten blir yringsrommet smalere. Et fritt og levende kulturliv er avgjørende for at Bergen skal være en mangfoldig, inkluderende og åpen by. Derfor prioriterer Rødt friske midler til kulturlivet og tiltak som sikrer mangfold og inkludering.

Rødt mener at menneskerettighetsbyen Bergen må ta imot det antall flyktninger IMDi anmoder oss om. Vi sikrer også midler til helsesenter for papirløse, og gjenopprette akuttovernattingen for fattige tilreisende i vårt budsjett.

En mer rettferdig og omfordelende eiendomsskatt

Eiendomsskatt er en av få muligheter kommunene har til å hente inn egne, frie inntekter til sine budsjetter. Det er opp til kommunene selv om man vil ha eiendomsskatt eller ikke, og det skilles mellom bolig og næringsseiendommer.

I dag er eiendomsskattesatsene på bolig i Bergen på 2,6 promille, og 5 promille på næringsseiendom. Skatten beregnes for 70% av boligens markedsverdi, og det gis et bunnfradrag på 750 000 kr. Skatten for boliger kan maksimalt økes en promille i året, og settes til maksimalt 4 promille.

Rødts modell for en mer rettferdig og omfordelende eiendomsskatt:

Vi vil øke eiendomsskatten for bolig til 3,6 promille i 2025, og til 4 promille i 2026. Samtidig vil vi øke bunnfradraget til 900 000 kr. Dette gjør skatten mer rettferdig og omfordelende. Vi understreker at det ikke er et poeng for oss at eiendomsskatten skal forbli på høyeste sats. Når Bergen kommune får økte overføringer fra staten eller andre økte inntekter, vil vi redusere skattesatsen og/eller øke bunnfradraget.

I tillegg til å justere eiendomsskatten for bolig, vil vi øke skatten for næringsseiendom til 6 promille i 2025 og 7 promille i 2026.

For disse pengene kutter vi i den totale regningsbunken til bergenserne, og sikrer et bedre sikkerhetsnett for dem som trenger velferdsstaten mest. Hvis du skulle være avhengig av sosialhjelp ila. 2025, vil enslige voksne uten barn få 655 kr mer i måneden enn med byrådets budsjett.

Hvis du er ektepar/samboer uten barn, får du 2026 kr. mer i måneden. Vi tror at de fleste huseiere i byen vår gledelig bidrar til at dette skal være mulig.

En familie med to voksne, ett barnehagebarn og ett barn som går i 3.-4.klasse i 2025 ville spart ca. 7150 kr. i året med vårt budsjett, sammenlignet med byrådets budsjett. Denne summen er basert på:

- Ikke øke matpengene i SFO og barnehage
- Ikke øke prisen på SFO
- Ikke øke prisen på Kulturskolen (*her regnet ut som at skoleeleven har en ordinær plass*)
- Familien gjør ett par besøk på byens isflater og bydelsbasseng ila. året (*vi øker ikke prisene, og gjør bydelsbassengene gratis i ferier*)
- Ett gratis besøk på KODE i en av skolens ferier
- Gratis buss i fellesferien

Selv om barnefamilien eier sin egen bolig og vil få økt eiendomsskatt med vårt budsjett, vil familien fremdeles sitte igjen med mange tusen på slutten av året:

- Bolig verdt 3 mill. ville betalt **67 kr.** mer pr mnd /**810 kr.** mer i året
- Bolig verdt 5 mill. ville betalt **184 kr.** mer pr. mnd /**2210 kr.** mer i året

Trolig vil både barnefamilier og de aller fleste bergensere sitte igjen med enda mer om vårt budsjett hadde blitt vedtatt, fordi vi også gjør tiltak som er vanskelig for oss å regne ut i konkrete tall akkurat nå, som f.eks.:

- Hvis familien bor i et levekårsutsatt område, ville også familien kunne spart penger ved at skoleeleven fikk gratis skolemat.
- Vi styrker tilskudd til BUA og vil sikre tilbudet i alle bydelene, som gjør det lettere å låne fritidsutstyr gratis.
- Vi gjenoppretter ”gratisbussen”, som vil kutte i utgifter til billetter for kollektivreiser i sentrumsområdet.
- Vi innfører en søkbar pott for å få dekket tannlegeutgifter.
- Vi setter av mye penger til ENØK-tiltak for boligeiere
- Vi sikrer at ungdomsklubber holder åpent også i skolens ferier, slik at ungdom har et trygt, inkluderende og gratis sted å oppholde seg
- Gratis trening for eldre (for å forebygge fallulykker)

Hva du vil betale i eiendomsskatt med Rødts modell i 2025

Differanse fra det du betalte i 2024 i parentes.

Boligverdi	Pr. måned	Pr. år
1.500.000	45 kr. (-20 kr.)	540 kr. (-240 kr.)
1.975.000	145 kr. (+8 kr.)	1737 kr. (+92 kr.)
3.000.000	360 kr. (+67 kr.)	4320 kr. (+810 kr.)
5.000.000	780 kr. (+184kr.)	9360 kr. (+2210 kr.)
7.000.000	1200 kr. (+301 kr.)	14400 kr. (+3610 kr.)
10.000.000	1830 kr. (+476 kr.)	21960 kr. (+5710 kr.)

Hva du vil betale i eiendomsskatt med Rødts modell i 2026

Differanse fra det du betalte i 2024 i parentes.

Boligverdi	Pr. måned	Pr. år
1.500.000	50 kr. (-15 kr.)	600 kr. (-180 kr.)
1.975.000	161 kr. (+24 kr.)	1930 kr. (+285 kr.)
3.000.000	400 kr. (+107 kr.)	4800 kr. (+1290 kr.)
5.000.000	867 kr. (+271 kr.)	10400 kr. (+3250 kr.)
7.000.000	1333 kr. (+434 kr.)	16000 kr. (+5210 kr.)
10.000.000	2033 kr. (+679 kr.)	24400 kr. (+8150 kr.)

Om Rødts statsbudsjett ble vedtatt

I Rødts alternative statsbudsjett økes overføringene til Bergen kommune med 474 800 000 kr., hvorav 148 200 000 kr. av disse overføres som frie midler. Vi ville bl.a. fått flere ansatte i barnehagene og skolene, gratis skolemat og en real styrking av Frivilligsentralene og fritidsklubbene i byen vår. Hvis dette budsjettet ble vedtatt, hadde vi altså ikke trengt å sette av 15 000 000 kr. til gratis skolemat, og kan da ta utgangspunkt i 163 200 000 kr. i økte, frie inntekter. Disse ville vi ha brukt på følgende:

- Trykte skolebøker
- Fryse husleie i kommunale boliger
- Gratis redusert plass også på 4.trinn SFO fra 25/26

- Gratis trygghetsalarm
- Doble antall barnehager med prøveprosjekt 6-timersdag
- Ytterligere bemanning innen helsetjenester
- Ytterligere styrking aktivitetskort
- Redusert negativt driftsresultat

Om Rødts alternative fylkesbudsjett for Vestland hadde blitt vedtatt, hadde vi også fått gratis kollektivtransport for alle barn t.o.m. året man fyller 16 år, uten å trenge å være ifølge med en voksen.

Foto: Jack Finnigan

Tjenesteområder – drift

01A– Barnehage

Tiltak	Sum	Note
Ekstra bevilgning barnehager	20 000 000 kr	
Ekstra bemanning i barnehager med lite uteareal	5 000 000 kr	
Økt bemanning i barnehagene	30 000 000 kr	1
Bevare Trengereid barnehage	100 000 kr	
Reversere kutt i avtale med Barnas kulturhus	160 000 kr	
Reversere kutt i avtale med VilVite	615 000 kr	
Reversere kutt i bemanningstilskudd i åpen barnehage	2 000 000 kr	
Ikke endre retningslinjer for tildeling av tilskudd til åpne barnehager	2 500 000 kr	
Videreføring av Språkstien fra Søre Skogvei i ny barnehage	720 000 kr	
Prøveprosjekt med 6-timersdag i 4 barnehager i 2 år	4 400 000 kr	2
Reversere kutt i kommunal innsats på migrasjonspedagogikk	5 680 000 kr	
Ikke øke matpenger barnehage	1 600 000 kr	
Flere stillinger kommunal vikarbank	5 000 000 kr	
Økte utgifter Barnehage	77 775 000 kr	

01B – Skole

Tiltak	Sum	Note
Reversere kutt i kulturkarusell-midler	1 500 000 kr	
Ekstra bevilgning skole	100 000 000 kr	3
Reversere kuttet i midler til parallelklasser i nynorsk	600 000 kr	
Reversere kutt i undervisning i morsmål og forsterket norsk	13 500 000 kr	
Gi gratis SFO til alle barn i familier med inntekt under 350 000 kr	3 700 000 kr	4
Ikke øke foreldrebetalingen for hel plass 1. - 3. trinn og for hel plass 4. trinn i SFO	10 000 000 kr	5
Ikke avvikle gratis SFO asylsøkere Ukraina	1 700 000 kr	
Bevare Krokeide skole	2 400 000 kr	
Søkbar pott for å etablere LIM (Lekser, idrett og mat) ved flere skoler i områder med særlige levekårsutfordringer	3 500 000 kr	

Reversere kutt i digital enhet	7 000 000 kr	
Gratis skolemat: Smørelunsj / frokost til skoler i levekårsområder - halvårseffekt	15 000 000 kr	6
Ikke øke matpenger SFO	2 700 000 kr	
Gratis sanitetsbind, tamponger o.l. på ungdomsskoler	1 350 000 kr	
Styrke skolebibliotekene	1 500 000 kr	
Økte utgifter Skole	164 450 000 kr	

01C – Spesialpedagogiske tjenester

Tiltak	Sum	Note
Styrking av fagteam autisme	2 000 000 kr	
Styrke PPT	2 000 000 kr	
Prøveprosjekt med fast ansatte spesialpedagoger i tre barnehager	2 400 000 kr	
Økte utgifter Spesialpedagogiske tjenester	6 400 000	

02 – Barnevern

Tiltak	Sum	Note
Reversere kutt i kontorfaglig avdeling	1 300 000 kr	7
Styrke kontorfaglig avdeling 1 stilling	650 000 kr	7
Reversere kutt i barnevern	5 000 000 kr	
Tiltak for å få ned turnoveren og sikre at ansatte blir i barnevernet	2 000 000 kr	
Økte utgifter Barnevern	8 950 000 kr	

03A – Tjenester til eldre

Tiltak	Sum	Note
Bevare og styrke kommunal vikarpool for helsetjenester	5 000 000 kr	
Økt bemanning sykehjem	5 000 000 kr	
Reversere omstrukturering av aktivitetssentre for eldre	13 800 000 kr	8
Reversere deler av kutt i administrative funksjoner i Byrådsavdeling for eldre, helse og omsorg	3 500 000 kr	9
Matverter på sykehjem	1 500 000 kr	
Økte utgifter Tjenester til eldre	28 800 000 kr	

03B – Tjenester til funksjonshemmede

Tiltak	Sum	Note
Søkbar pott for universell utforming for organisasjoner, stiftelser m.m	2 000 000 kr	
Kultur på tegnspråk	1 000 000 kr	
Økte utgifter Tjenester til funksjonshemmede	3 000 000 kr	

03C – Tjenester til utviklingshemmede

Tiltak	Sum	Note
Ikke endre utforming av støttekontakttilbud for personer med utviklingshemming, slik at ikke flere må ha gruppetilbud	3 000 000 kr	
Bevare midler til fast ansettelse for støttekontakter	5 000 000 kr	
Reversere byrådets effektiviseringskutt	2 000 000 kr	
Økt tilskudd til lønn VTA for yrkes-/utviklingshemmede	500 000 kr	
Økte utgifter Tjenester til utviklingshemmede	10 500 000 kr	

03D – Psykisk helse

Tiltak	Sum	Note
Bevare aktivitetssenter i Psykisk helse Bergen sentrum	5 180 000 kr	
Ikke begrense utvidelse av Rask psykisk helsehjelp til personer mellom 16 og 23 år	3 500 000 kr	
Ikke kutte i årsverk aktivitetssenter i Psykisk helse Bergen vest	1 250 000 kr	
Gjenopprette Ung Arena Nord	3 200 000 kr	
Gradvis utvide Ung Arena til alle bydeler	5 000 000 kr	
Økte utgifter Psykisk helse	18 130 000 kr	

04A – Tjenester til rusavhengige og bostedsløse

Tiltak	Sum	Note
Bevare MO-senter i Eidsvåg	4 617 000 kr	
Ikke kutte i midler til aktivitetstilbud og MO Wergeland	4 725 000 kr	
Opprette MO-senter i sentrum	2 000 000 kr	
Miljøvandrerne i regi av Huset	1 500 000 kr	
Ikke kutte i psykologstillinger ved Utekontakten	1 800 000 kr	10

Styrke Utekontakten med 2 stillinger	1 800 000 kr	10
Hindre redusert bemanning på natt ved botilbud	850 000 kr	
Akuttovernatting fattige tilreisende	1 000 000 kr	11
Økte utgifter Tjenester til rusavhengige og bostedsløse	18 292 000 kr	

04B – Sosialhjelp og andre sosiale tjenester

Tiltak	Sum	Note
Ikke samlokalisere NAV-kontor, og dermed bevare dagens bemanning	1 000 000 kr	
Ikke samlokalisere NAV-kontor og dermed videreføre eiendomskostnader	4 100 000 kr	
Ikke samlokalisere gjeldsrådgivning og kutte i stilling	623 000 kr	
Flere økonomiske rådgivere NAV	1 300 000 kr	
Prøveprosjekt med lavterskel, økonomisk rådgivning - ute i bydelene og Innbyggjerservice	2 000 000 kr	
Ikke sentralisere fellesfunksjoner	700 000 kr	
Videreføre pilot ved Mulighetssenteret	250 000 kr	
Ikke kutte i sosialhjelpen	12 000 000 kr	
Prisjustere sosialhjelpen	11 000 000 kr	
Økte utgifter sosialhjelp og andre sosiale tjenester	32 973 000 kr	

04C – Introduksjons- og tolketjenester

Tiltak	Sum	Note
Ikke kutte i vikarbruk ved i norskopplæring av flyktninger og innvandrere	1 000 000 kr	
Bevare årsverk til lærerstillinger ved Bergen læringscenter	2 500 000 kr	12
Ikke redusere administrasjonen i Etat for inkludering med to årsverk	2 000 000 kr	
Ikke redusere åpningstiden Bergen inkluderingssenter	250 000 kr	
Bevare årsverk ved Tolketjenesten/innleide tolker	200 000 kr	
Ikke redusere reiseutgifter til innleide tolker, som følge av at vi ikke reduserer årsverk	1 000 000 kr	
Bevare stillinger til tospråklige assistenter	4 875 000 kr	
Bevare årsverk til undervisningsstillinger ved Grunnskolen for voksne	3 000 000 kr	
Økte utgifter til Introduksjons- og tolketjenester	14 825 000 kr	

05A-Forebyggende helsearbeid

Tiltak	Sum	Note
Økt tilskudd Frisklivssentralen	6 000 000 kr	13
Gratis trening for eldre (prøveprosjekt)	1 000 000 kr	
Bevare helsestasjon i Laksevåg og Kringlebotn	1 300 000 kr	
Bevare årsverk for helsesykepleiere i Tverrfaglig utviklingsteam (TUT-team)	1 600 000 kr	
Bevare Ukraina-mottak i helsestasjon og skolehelsetjenesten	4 100 000 kr	
Drift av Helsestasjon studenter, halvårsvirkning	1 500 000 kr	14
Drift av Helsestasjon lhbtq+, halvårsvirkning	1 500 000 kr	14
Styrke Senter for migrasjonshelse (SEMI)	2 000 000 kr	
Økte utgifter Forebyggende helsearbeid	19 000 000 kr	

05B – Behandling og rehabilitering

Tiltak	Sum	Note
Gratis tannhelse-pott (vår egen sak)	10 000 000 kr	15
Bevare bydelslegevaktene i Fana og Loddefjord	8 400 000 kr	
Opprette legevakt Arna	2 000 000 kr	
Bevare tiltakspakke til fastlegetjenesten	5 000 000 kr	
Bevare administrative funksjoner i Byrådsavdeling for eldre, helse og omsorg	1 750 000 kr	16
Koordinator for voldsutsatte/partnervold	1 500 000 kr	
Bevare Etat for vurdering og rehabilitering	4 800 000 kr	
Økte utgifter Behandling og rehabilitering	33 450 000 kr	

08 – Samferdsel

Tiltak	Sum	Note
Ikke avvikle lysstyringsprogrammet "City Touch" før et nytt system er på plass	500 000 kr	17
Ikke kutte i tilskuddsordning til lag og organisasjoner for rydding langs kommunale veier i bydelene	1 000 000 kr	
Videreføre dagens nivå av feiing på Nesttun	135 000 kr	
Bevare dagens nivå av bekjempelse av fremmede plantearter	1 000 000 kr	

Bevare dagens nivå på renhold busstur	150 000 kr	
Bevare dagens nivå på renhold av gang- og sykkelvei	300 000 kr	
Bevare dagens nivå på renhold av sidegater tilknyttet store offentlige plasser	250 000 kr	
Ikke kutte i tung sikring av arrangementer	1 000 000 kr	
Etablere gratisbussen i sentrum, halvårsvirkning	7 500 000 kr	
Gratis buss for innbyggere i skoleferiene	30 000 000 kr	
Økte utgifter Samferdsel	41 835 000 kr	

09 – Boligtiltak

Tiltak	Sum	Note
Kommunalt boligtilsyn, halvårsvirkning	2 000 000 kr	
Ikke redusere årsverk som følge av at Boligetaten overføres til Etat for sosiale tjenester og blir en ny enhet	1 000 000 kr	
Endrede sosialhjelpssatser fra 2025, driftskonsekvenser tjenesteområde 9	3 200 000 kr	
Ikke redusere utgifter til planlagt vedlikehold av kommunale boliger	3 700 000 kr	
Bevare dagens bostøtte	13 600 000 kr	
Utrede utvidelsen av den kommunale bostøtten til å også gjelde alle som leier privat og kvalifiserer	250 000 kr	
Økte utgifter Boligtiltak	23 750 000 kr	

10A – Offentlige planer, byplanlegging og kulturminnevern

Tiltak	Sum	Note
Bevare stillinger på Plan- og bygningsetaten	2 167 000 kr	
Gjenopprette Byarkitekten	3 995 000 kr	
Økte utgifter Offentlige planer	6 162 000 kr	

10B – Private planer og byggesak

Tiltak	Sum	Note
Bevare stillinger på Plan- og bygningsetaten	1 083 000 kr	
Økte utgifter Private planer og byggesak	1 083 000 kr	

10C – Naturforvaltning og parkdrift

Tiltak	Sum	Note
Opprette natur- og arealregnskap for Bergen kommune	500 000 kr	
Flere bosspann - driftskonsekvens	500 000 kr	
Bevare Den grønne akse - driftskonsekvens	70 000 kr	
Beholde gratis toalett i Nygårdsparken og Nordnesparken, samt avtale med restauranter i sentrum	1 000 000 kr	
Bevare støtte til utlån av kanoer v/Skomakerdiket	80 000 kr	
Bevare stilling anleggsgartner	700 000 kr	
Bevare stilling Plan- og bygningsetaten	900 000 kr	
Bevare stilling Skog- og arealforvalter	900 000 kr	
Bevare dagens nivå på beplantning av sommerblomster i Bergen sentrum og Nesttun	200 000 kr	
Økte utgifter Naturforvaltning og parkdrift	4 850 000 kr	

10D – Klima og miljø

Tiltak	Sum	Note
Gjenopprette Klimaetaten	5 500 000 kr	
Tiltakspakke mot havnespy	2 500 000 kr	
Tiltak mot matsvinn i kommunen	2 000 000 kr	
Prøveprosjekt Urban Mining	1 500 000 kr	
Tilskuddsordning ENØK for borettslag og sameier	15 000 000 kr	
Tilskuddsordning ENØK for privatpersoner	15 000 000 kr	
Panteordning ikke-rentbrennende ildsteder	2 000 000 kr	
Pott til oppfølging av Grønn Strategi	8 000 000 kr	18
Ikke redusere utvidelse av trygg sykkelparkering	3 000 000 kr	
Redusert opprydding av forsøpling/forurensing langs veg, vassdrag og sjø	400 000 kr	
Opprette prosjektstilling for opprydding av ulovlige fyllinger og skogsbilveier	1 250 000 kr	
Økte utgifter Klima og miljø	56 150 000 kr	

11A – Lærlinger

Tiltak	Sum	Note
Øke antall lærlingplasser	2 500 000 kr	
Økte utgifter Lærlinger	2 500 000 kr	

11B – Arbeidsmarkedstiltak

Tiltak	Sum	Note
Arbeidsmarkedsbedrifter - nye plasser	150 000 kr	
Økte utgifter Arbeidsmarkedstiltak	150 000 kr	

12 – Kultur

Tiltak	Sum	Note
Ikke øke egenbetalingen ved Bergen kulturskole	3 200 000 kr	
Reversere kutt i Bergen kulturskole	2 000 000 kr	
Bevare sommerleir for skoleelever 2. til 7. klassetrinn for de som ikke har andre feriemuligheter	3 100 000 kr	
Økte midler aktivitetskort for å styrke tilbudet og tilbys til flere barn og unge	7 500 000 kr	
Gjøre kommunens ferietilbud gratis i skolens ferier	1 250 000 kr	
Gratis inngang for kommunens innbyggere på KODE i skolens høst- og vinterferie, samt fellesferien	5 000 000 kr	
Holde minst 1 ungdomsklubb i hver bydel åpne minst 1 dag i uken i fellesferien, romjul, høst og vinterferie	5 000 000 kr	
Styrke ungdomsklubbene	3 000 000 kr	
Kultur på tegnspråk	1 000 000 kr	
Bevare Kulturetaten	5 000 000 kr	
Økte utgifter Kultur	36 050 000 kr	

13 – Idrett

Tiltak	Sum	Note
Halvere prisen i Stemmemyren, Slåtthaug, Åstveit og Ortun svømmehaller.	1 300 000 kr	
Gratis inngang basseng Stemmemyren, Slåtthaug, Åstveit og Ortun i fellesferien, høst- og vinterferie	250 000 kr	
Ikke øke prisene for barn og unge ved Nordnes sjøbad	30 000 kr	
Ikke øke prisene ved Slåtthaug kunstisbane/Bergenshallen	150 000 kr	
Holde bydelsbassengene åpne i fellesferie og høst og vinterferie	2 000 000 kr	
BUA Arna	400 000 kr	19
BUA Fyllingsdalen	400 000 kr	19
Tilskudd til BUA generelt	1 000 000 kr	19
Øke pott for refusjon av kontingent for idrettslag som dekker kontingent for lavinntektsfamilier	3 000 000 kr	
Økte utgifter Idrett	8 530 000 kr	

14 – Næring

Tiltak	Sum	Note
Stille lokaler til disposisjon for å tilby gratis veterinær for økonomisk vanskeligstilte med dyr, tilsvarende "Lisaklinikken" i Oslo	150 000 kr	20
Økte utgifter Næring	150 000 kr	

15 – Bystyrets organer og administrasjon

Tiltak	Sum	Note
To nye årsverk (faste konsulenter) - etter bystyrets kontors ønske	1 800 000 kr	21
Prøveprosjekt med deltakende budsjettering, 2 bydeler	1 250 000 kr	
Økte utgifter Bystyrets organer og administrasjon	3 050 000 kr	

16 – Administrasjon og fellesfunksjoner

Tiltak	Sum	Note
Reversere kutt i Bergen byarkiv	2 500 000 kr	
Reversere kutt i bemanning i Etat for boligforvaltning	500 000 kr	
Reversere kutt i administrasjon i Byrådsavdeling for barnehage og skole	3 000 000 kr	22
Reversere kutte i stillinger på Byrådsavdeling for byutvikling	1 000 000 kr	22
Bevare avsetning til mangfoldsmidler i HR konsern	1 200 000 kr	
Reduserte administrative funksjoner i Byrådsavdeling for eldre, helse og omsorg	5 000 000 kr	22
Utvide Innbyggerservice til én ekstra bydel	3 500 000 kr	
Økte utgifter Administrasjon og fellesfunksjoner	16 700 000 kr	

17 – Beredskap og sivilforsvar

Tiltak	Sum	Note
Bevare samfunnssikkerhetens hus	8 800 000 kr	
Økte utgifter Beredskap og sivilforsvar	8 800 000 kr	

20 – Interne tjenester / fordelte kostnader

Tiltak	Sum	Note
Redusere innsparing på ny renholdsnorm, for å sikre at dette ikke går utover antall ansatte	15 000 000 kr	23
Økte utgifter Interne tjenester og sivilforsvar	15 000 000 kr	
Økte utgifter alle tjeneteområder	655 305 000 kr	

Økte utgifter drift

Økte utgifter alle tjenesteområder	661 305 000 kr	
Økte tilskudd	58 672 500 kr	
Totale økte driftsutgifter	719 977 500 kr	

Noter – drift

1	Barnehagene står i en bemanningskrise. Derfor øker vi bemanningen totalt med 40 mill., i tillegg til prøveprosjekt med 6-timersdag i utvalgte barnehager og en generell styrking av sektoren.
2	Rødt fikk i 2022-budsjettet gjennomslag for et pilotprosjekt med redusert arbeidstid. Det ble i første omgang gjennomført et forsøk for å se om det faktisk var mulig å gjennomføre et slikt prosjekt i kommunale barnehager. Dette ble prøvd ut høsten 2023, og tilbakemeldingen var klar: Dette er fullt mulig å gjennomføre. Derfor setter vi av penger til et toårig prosjekt med 6-timersdag i 4 kommunale barnehager.
3	I mange år har bevilgningene til bergensskolen vært kraftig underbudsjettet. Dette setter lovpålagte oppgaver i fare, går utover elevens skolehverdag og de ansattes arbeidsmiljø. Derfor legger vi inn penger til et nødvendig løft, som skal sikre bedre bemanning i SFO, miljøarbeidere og at nødvendige, lovpålagte oppgaver kan gjennomføres.
4	Byrådet budsjetterer med å spare 200 000 kr. på å avslutte gratis SFO for barn i familier med inntekt under 350 000 kr. Det er imidlertid mange barn i denne målgruppen som ikke går på SFO i dag, og vi budsjetterer med å kunne sikre alle barn som vokser opp i fattige familier gratis SFO. Vår primærpolitikk er å sikre universelle løsninger som ikke må behovsprøves, men velger i dette budsjettet likevel å opprettholde en behovsprøvd ordning midlertidig. Med økte inntekter fra eiendomsskatt også i 2026, og statlig finansiert gratis skolemat, vil vi omdisponere midler senere i HØP-perioden til gratis SFO for alle.
5	Byrådet har budsjettert med økte inntekter fra økt foreldrebetaling. De har budsjettert med 9,7 mill. kr, samtidig som de har tatt utgangspunkt i at noen barn vil falle fra med økning i foreldrebetalingen. Vi legger derfor inn en høyere post som utgift.
6	Gratis skolemat gir økt trivsel og konsentrasjon, samtidig som det bidrar til sosial utjevning. Derfor vil vi innføre gratis skolemat på skoler i levekårsutsatte områder. Dette er et tiltak som ikke vil ha varige driftskonsekvenser, siden Stortinget har vedtatt at det skal innføres gratis skolemat i hele landet fra 2026.
7	Kontorfaglige utgjør en del av staben til Familiens Hus. Dette er menneskene som er første møte for klientene som ankommer, og har dermed en særlig viktig rolle for barneverntjenesten. Derfor reverserer vi byrådets kutt i 2 stillinger, og øker med 1 ny stilling.
8	I dag finnes det 22 kommunale aktivitetssentre, med totalt 319 plasser. Noen sentre er for personer med demens, andre er for andre eldre. På grunn av kommunens økonomiske situasjon vil byrådet omstrukturere aktivitetssentrene, og slå sammen flere av sentrene. Selv om byrådet skriver at ingen brukere skal miste sitt tilbud, må likevel flere eldre da bytte aktivitetssenter. Rødt kan ikke godta sentralisering av aktivitetssentre og lengre reisevei for flere av byens eldre. Vi vil ha et godt, desentralisert tilbud, slik at alle eldre som har plass på aktivitetssentre har sitt tilbud i sitt nærområde. Derfor reverserer vi hele dette kuttet.
9	Byrådet gjør store kutt i administrasjonen på alle byrådsavdelinger. Rødt er for å redusere antall ledere i kommunen, men mener at store osthøvelkutt i administrasjonen fører til dårligere tjenester og mindre kapasitet, selv om disse stillingene i utgangspunktet ikke har pasientkontakt. Vi reverserer derfor store deler av administrasjonskuttene til byrådet.
10	Byrådet kutter to stillinger i Utekontakten. Vi reverserer kuttet og øker med to nye stillinger. Vi legger inn budsjettøkningen på tjenestoområdet 4A, men understreker at Utekontakten får fullmakt til å plassere økte ressurser der de mener behovet er størst.
11	Det finnes en statlig tilskuddsordning for slike overnattingstilbud, der en søker Arbeids- og velferdsetaten om støtte. Den reelle belastningen på kommuneøkonomien ved å gjeninnføre akuttovernatting og sanitært tilbud for tilreisende. Forventet kostnad for å drive et slikt overnattingstilbud er 3,3 millioner kroner, men vi forutsetter at byrådet søker om statlig støtte, slik at de største utgiftene blir dekket. Derfor setter vi bare av en mindre sum, som sikrer at akuttovernattingen kan gjenåpne så snart som mulig.
12	Byrådets kutt består av både flere timer pr. lærer, og at det blir flere deltakere pr. klasse. Antall timer for lærerne er del av en fremforhandlet avtale, så den biten kan vi ikke reversere. Vi vil imidlertid ikke ha flere deltakere pr. klasse og reverserer dette kuttet.
13	Byrådet kutter 5,2 millioner kr. i tilskudd. Vi reverserer kuttet og øker støtten.
14	Vi foreslår at helsestasjonene etablerer i samme bygg for å få redusere totale driftsutgifter. Vi understreker at helsestasjonene ikke skal være i samme lokaler, men bl.a. ha adskilte innganger.
15	Rødt er svært bekymret over hvor mange innbyggere i Bergen som sliter med store tannhelseplager, og ikke får disse behandlet av tannlege, ofte på grunn av manglende økonomi eller tannlegeskrekk. Tannhelseproblemer henger tett sammen med andre helsemessige utfordringer, både fysisk og ikke minst psykisk. Derfor ønsker Rødt å sette av 10 millioner i 2025 til en søknadsbasert tannhelsehjelp-ordning. Byrådet bes om å gå i dialog med tannlegeforeningen for å utarbeide en søknadsordning som spesielt ivaretar innbyggere som har løse tenner eller har mistet tenner, ikke har vært hos tannlege på flere år, eller som har andre tannsykdommer hvor HELFO-støtte ikke er tilstrekkelig for å sikre behandling. Byrådet bes prioritere dette tiltaket svært høyt, og levere sak om søknadsordning, administrasjon og markedsføring av tiltaket innen februar til utvalg for helse og sosial, med mål om utlysning av tiltak ila mars.

16	Byrådet gjør store kutt i administrasjonen på alle byrådsavdelinger. Rødt er for å redusere antall ledere i kommunen, men mener at store ostephøvelkutt i administrasjonen fører til dårligere tjenester og mindre kapasitet, selv om disse stillingene i utgangspunktet ikke har pasientkontakt. Vi reverserer derfor store deler av administrasjonskuttene til byrådet.
17	Det er blandede tilbakemeldinger på det gjeldende systemet. Det er likevel uheldig å avslutte avtalen før et nytt system er på plass, siden Bymiljøetaten da vil miste kommunikasjon med 16 000 armaturer.
18	Byrådet kutter 4,9 mill. kr. i penger til å følge opp Grønn Strategi. Det betyr at de permanent kutter hele potten. Vi reverserer kuttet og øker potten.
19	For å sikre at alle, spesielt barn og unge, kan delta på fritidsaktiviteter på lik linje, trengs det gratis utlånsordninger i alle bydeler i kommunen. Vi legger også inn en ekstra pott til å styrke både nye og eksisterende BUA-tilbud, slik at disse kan utvide sortimentet og utvide åpningstidene.
20	Lisaklinikken i Oslo er et gratis veterinærtillbud til dyr av eiere som ikke kan betale for veterinærbehandling. Å ha dyr i husstanden kan gi bedre helse og minske ensomhet, men det forekommer dessverre at dyr lider eller må avlives av økonomiske grunner. Et slikt veterinærtillbud kan hjelpe både dyr og mennesker i en vanskelig situasjon.
21	Bystyrets kontor administrerer det demokratiske systemet i Bergen og er hele bystyrets sekretariat. Det er behov for å tilføre en ekstra stilling for å håndtere krav til digitalt forvaltning og valgdirktoratets sikkerhetsveileder. Det er også et ønske om at årsverk som tidligere har blitt bevilget ekstra i valgår, omgjøres til vedvarende faste årsverk.
22	Byrådet gjør store kutt i administrasjonen på alle byrådsavdelinger. Rødt er for å redusere antall ledere i kommunen, men mener at store ostephøvelkutt i administrasjonen fører til dårligere tjenester og mindre kapasitet, selv om disse stillingene i utgangspunktet ikke har pasientkontakt. Vi reverserer derfor store deler av administrasjonskuttene til byrådet.
23	Byrådets forslag til renholdsnorm og omorganisering av renholdstjenesten i Bergen kommune, vil samlet sett sette 90 ansatte i fare for å miste jobben. Samtidig er det ikke tatt tilstrekkelig høyde for ekstra belastning for den enkelte ansatte, og mindre kontinuitet og kjennskap til lokalene og byggene som skal vaskes. Derfor reverserer vi alle kutt som byrådet har satt opp som inntjening for denne omorganiseringen. I likhet med Fagforbundets representanter kan vi støtte deler av forslaget om modernisering og større fagmiljøer, men vi kan ikke akseptere at mange ansatte blir overtallige. Vi anser det også som uheldig at omorganisering fører til flere ledere, og stiller store spørsmål til at den nye normen og organiseringen skal føre til økt bruk av eksternt innleide vikarer. Vi frykter at dette er starten på en privatisering og konkurranseutsetting av renholdstjenesten. Videre mener vi at den nye renholdsnormen ikke har blitt vurdert tilstrekkelig faglig, og hvordan denne vil påvirke sykefravær og ansattes arbeidsforhold med mindre renhold i arbeidshverdagen.

Tilskuddsliste

Organisasjon/mottaker	Sum	Note
8. mars-initiativet	50 000 kr	
A-Larm	25 000 kr	
Albatrossen	340 000 kr	
Aldri alene	750 000 kr	
Aktive Gamere	100 000 kr	
AKKS Bergen	150 000 kr	
Amalie Skrams hus	1 000 000 kr	1
Amathea - veiledningstjeneste for gravide	150 000 kr	
Arabisk filmfestival	100 000 kr	
Bergen Døvesenter - engangstilskudd til montering av trapp	1 000 000 kr	
Bergen Døvesenter - engangstilskudd til montering av heis	600 000 kr	
Bergen Døvesenter - Døves kultursenter	250 000 kr	
Bergen internasjonale kultursenter – Bergen internasjonale musikkfestival BIMF	225 000 kr	
Bergen Kjøtt	1 500 000 kr	
Bergen music fest (Bergenfest)	950 000 kr	
Bergen Internasjonale Teater (BIT) - Prøverommet	250 000 kr	
Bergen Elveforum	100 000 kr	
Bergen Sanitetsforening - demens	250 000 kr	
Bergen Sanitetsforening - flerkulturell doula	750 000 kr	
Bergen Skog- og trøplantingsselskap - generelt tilskudd	70 000 kr	
Bergen Skog- og trøplantningselskap, forvaltning byfjell/Smørås	25 000 kr	
Bergen skog- og trøplantningselskap, oppgradering Fløysvingene	500 000 kr	
Bergen Turlag	500 000 kr	
Bergen Turlag - folkehelsekoordinator	350 000 kr	
Bergen uavhengige sosialrådgivning (BUS)	75 000 kr	
BIFF (Bergen internasjonale filmfestival AS)	350 000 kr	
Blå Kors - Hvite bånd dagsenter	150 000 kr	
Brak	125 000 kr	

Bybonden (skolehager)	750 000 kr	
Bærekraftig liv	150 000 kr	
Bærekraftig Liv, lokalavdelinger	75 000 kr	
Cinemateket i Bergen: oppgradering av kinobelysning	57 500 kr	
Cinemateket i Bergen: utvide og opprettholde tilbud til unge	235 000 kr	
Damsgård dagene	50 000 kr	
Design region Bergen - Bergen Designfestival	150 000 kr	
FN-sambandet - Internasjonal uke	175 000 kr	
Fair play bygg & anlegg Vestland	150 000 kr	
Fargespill	275 000 kr	
Frelsesarmeen i Solheimsviken - Aktiv ferie	200 000 kr	
Fri Bergen og Hordaland	100 000 kr	
Fontenehuset Bergen	750 000 kr	
Foreningen for human narkotikapolitikk	100 000 kr	
Frivilligsentraler	4 000 000 kr	2
Gatekunst og graffiti - prosjekt, drift og lokaler	170 000 kr	
Gyldenpris kunsthall	250 000 kr	
Huset Bergen	1 000 000 kr	
Idrett Bergen Sør - Utrustet	50 000 kr	
Idrettsrådet - basistilskudd	50 000 kr	
Informasjonssenteret Hieronimus	25 000 kr	
Initiativ Laksevåg	50 000 kr	
Jussformidlingen	50 000 kr	
KIL Fond Bergen Omegn	250 000 kr	
Kirkens Bymisjon - Gatenært rusarbeid	1 000 000 kr	
Kirkens Bymisjon - Helsesenter for papirløse migranter	500 000 kr	
Kirkens Bymisjon - Home-start familiekontakten, Empo flerkulturelt ressurscenter, og Bamsehiet	50 000 kr	
Kirkens bymisjon - diverse tiltak	750 000 kr	
Kirkens SOS i Bjørgvin	50 000 kr	
Kulturhuset Sentrum (Ytre Arna)	50 000 kr	
Kveldsvakten	175 000 kr	

Tilskuddsliste

Kvinnehelsehuset	250 000 kr	
Laksevåg Lokalmuseum	100 000 kr	
LEVE - forening for etterlatte etter selvmord	25 000 kr	
LINK Bergen	200 000 kr	
Lisa-gruppene	25 000 kr	
Matsentralen Bergen	1 500 000 kr	
Mennesker i Limbo	75 000 kr	
MO-LA Stiftelsen	50 000 kr	
Møhlenpris idrettslag	50 000 kr	
Naturvernforbundet Hordaland	100 000 kr	
Norges handikapforbund, Region sørvest	50 000 kr	
NOK Bergen	25 000 kr	
Norsk Folkehjelp Bergen - DiMe- prosjektet	250 000 kr	
Norsk Folkehjelp- hjelpearbeid i Palestina	500 000 kr	
Norsk jernbaneklubb (Gamle Vossebanen Museum)	500 000 kr	
Norway Fringe Festival AS	110 000 kr	
Nærmiljøpakke-inkl. søknad om tilskudd (grunnskoleundervisning)	775 000 kr	
Palestinakomiteen i Bergen	50 000 kr	
Piksel festival	335 000 kr	
Papillon	450 000 kr	
PitStop	700 000 kr	
PKI - Pasientorganisasjonen for Kjønnsinkongruens	150 000 kr	
Psykiatralliansen	500 000 kr	
ProLar Nett	50 000 kr	
Pust i bakken / Slettebakken menighet	50 000 kr	
Raptus - Bergen tegneseriefestival	180 000 kr	
Regnbuedagene	250 000 kr	
RIO	150 000 kr	
Robin Hood-huset	1 500 000 kr	
ROS Senter for spiseforstyrrelser	1 000 000 kr	
S12 Galleri og Verksted - søndagsskolen	120 000 kr	
Selvhjelp for innvandrere og flyktninger (SEIF)	250 000 kr	

Senter mot incest og seksuelle overgrep	250 000 kr	
Skeiv Verden Vest	500 000 kr	
Skeivt Kristent nettverk	150 000 kr	
Sportsklubben Djerv	150 000 kr	
Stiftelsen 3,14 Hordaland internasjonale fylkesgalleri	55 000 kr	
Stiftelsen Det norske arboretet	150 000 kr	
Stiftelsen kulturhuset USF - generelt tilskudd	250 000 kr	
Stiftelsen kulturhuset USF - designinkubator	180 000 kr	
Stiftelsen kulturhuset USF - Utviklingsprosjekt Arena USF	175 000 kr	
Stiftelsen kulturhuset USF - gjestekunstnerordning	620 000 kr	
Stiftelsen Litteraturhuset i Bergen	750 000 kr	
Stiftelsen Lystgården	125 000 kr	
Spillkultur (Arna og Åsane)	100 000 kr	
Springbrett for ungdom	100 000 kr	
Teaterkompaniet	100 000 kr	
TV BRA	1 000 000 kr	
Klimafestivalen Varmere, våter, villere	500 000 kr	
Vestnorsk Filmsenter	750 000 kr	
Vegfest	50 000 kr	
Wayback	25 000 kr	

Stipend

Stipend	Sum	Note
Arbeidsstipend kunstnere	1 800 000 kr	
Kulturstipend og priser	2 500 000 kr	

Tilskuddspotter

Tilskuddspotter	Sum	Note
Søkbar pott for spillkultur	1 000 000 kr	3
Tilskudd til humanitære forhold i Gaza	1 000 000 kr	
Økt tilskuddpott kultur	2 500 000 kr	4
Økt tilskuddspott sosialfeltet	2 500 000 kr	4
Økt tilskudd til urbant landbruk	2 000 000 kr	4
Økt tilskuddspott natur, klima, miljø og byutvikling	3 500 000 kr	4
Tilskudd til grønn og bærekraftig omstilling - søkbar ordning	2 200 000 kr	4
Egen pott for tilskudd dyrevernorganisasjoner	1 000 000 kr	5
Sum tilskudd	58 672 500 kr	

Noter

1	Byrådet legger opp til at Amalie Skrams hus skal ta over Aktivitetshuset sentrum psykisk helse, som i dag er kommunalt. Dette vil i følge Amalie Skrams hus kreve store ekstrabevilgninger. Rødt går inn for at Aktivitetshuset skal forbli kommunalt, noe som gjør behovet for tilleggsbevilgninger lavere. De melder likevel om behov for økt tilskudd for å sikre forsvarlig drift med det tilbudet de har i dag.
2	Byrådet kutter tilskuddene til Frivilligsentralene med 3,680 mill kr. Det er et dramatisk kutt som vil gå utover frivilligheten i bydelene våre. Derfor reverserer vi kuttet og øker støtten.
3	Dessverre har Spillhuset i Bergen gått konkurs. Derfor ser vi det som nødvendig å opprette en egen søkbar pott for spillkultur. I tillegg til midlene som settes av i denne potten, gir vi tilskudd til både Aktive Gamere og organisasjonen Spillkultur som jobber med nettopp spillkultur for barn og unge i Arna og Åsane.
4	Byrådet kutter i alle tilskuddsordninger. Vi reverserer kuttene, i tillegg til at vi øker pottene.
5	Tidligere år har både byrådet og Rødt gitt penger til Dyrebeskyttelsens ulike avdelinger i Bergen og Hordaland. Den siste tiden har det imidlertid pågått både juridiske og privatrettslige konflikter. Disse har vi ikke tatt stilling til, men velger å ikke sette av øremerkede midler til dem i år. Derfor setter vi opp en egen tilskuddsordning for dyrevernorganisasjoner, slik at det likevel er mulig å søke støtte til tiltak som skal være til det beste for byens by.

Saldering drift

Område	Sum	Note
Skatter		
Økt eiendomsskatt	298 000 000 kr	1
Turistskatt - halvårseffekt	65 000 000 kr	2
Turistskatt cruiseturister - halvårseffekt	50 000 000 kr	3
Politisk styringssystem		
Kutt i politikerlønn	17 700 000 kr	4
Halvere møtegodtgjørelse for politikere	7 000 000 kr	
Endre styringsform og gå bort fra parlamentarisme: halvårsvikning av kutt i byrådets rådgiverstillinger	4 700 000 kr	
Kutt som følge av at byparlamentarismen blir avvirket, halvårsvirkning av å fjerne byråder	2 500 000 kr	
Kutte byrådets tilleggsbevilgningskonto	1 000 000 kr	
Avgifter		
Økt havneavgift cruise - halvårseffekt	25 000 000 kr	5
Økt parkeringsavgift (Bergen Parkering)	30 000 000 kr	
Utbytte		
Økt utbytte Eviny	60 000 000 kr	
Økt utbytte BIR	1 000 000 kr	
Økt utbytte Bergen Parkering AS	1 500 000 kr	
Økt utbytte Fløibanen AS	500 000 kr	
Økt utbytte Bergen Kino AS	1 000 000 kr	
Endring av driftskostnader		
Redusere anbudskostnader	6 000 000 kr	
Reduksjon i reiser/kurs/konferanser	10 000 000 kr	
Redusert konsulentbruk	45 000 000 kr	
Reduksjon i direktørlønn ved nyansettelser	1 400 000 kr	6
Redusert innleie av eksterne vikarer, alle tjenesteområder	15 000 000 kr	7
Ikke innføre ny renholdsnorm og dermed ikke ta inn eksterne vikarer	5 000 000 kr	8

Ikke ny renholdsnorm, kutte 5 nye soneledere og 1 ny HR/lønn-ressurs, teamleder 1,4 årsverk	6 800 000 kr	8
Nærværprosjekt barnehage	5 000 000 kr	9
Kutt i poster for lederutvikling og nærværprosjekt	2 000 000 kr	
Reduserte utgifter pga. redusert matsvinn	2 500 000 kr	
Tilskudd		
Kutte tilskudd til Visit Bergen	3 926 000 kr	
Kutte tilskudd til Salt kulturskole	220 000 kr	
Kutte tilskudd til NCE Finance Innovation	158 000 kr	
Kutte tilskudd til Connect Vest-Norge	260 000 kr	
Kutte tilskudd til GCE Ocean Technology	150 000 kr	
Kutte tilskudd til Validé AS - NSCC	100 000 kr	
Redusert tilskudd til Startup Lab	150 000 kr	
Redusere tilskudd til Vestlandets innovasjonsselskap AS	150 000 kr	
Kutte tilskudd til Seafood Innovation Cluster	153 000 kr	
Kutte tilskudd til One Ocean Week	1 500 000 kr	
Redusert tilskudd til Bergen kirkelige fellesråd - Påskefestuken	50 000 kr	
Leie Bergen julemarked	280 000 kr	10
Reduksjon av netto driftsresultat		
Reduksjon av netto driftsresultat	49 280 500 kr	
Sum		
	719 977 500 kr	
Reduksjon netto driftsresultat	49 280 500 kr	
Økt overføring fra drift til investering	100 000 000 kr	
Økt bruk av disposisjonsfond	149 280 500 kr	
Byrådet reduserer disposisjonsfondet med	231 645 000 kr	
Vi reduserer med ytterligere	149 280 500 kr	
Samlet reduksjon disposisjonsfond 2025	380 925 500 kr	

Noter

1	Se eget avsnitt i innledningen om modell for eiendomsskatt.
2	Våren 2025 skal Stortinget behandle forslag om turistskatt. Vi forutsetter at dette blir vedtatt og legger inn halvårsvirkning av denne skatten.
3	Vi mener at også cruiseturister skal betale turistskatt når de besøker byen vår. Vi legger derfor inn en halvårsvirkning av dette.
4	Vi kutter politikerlønnen ned til medianlønn (562.000 kr.) for kommunens ansatte
5	Cruiseskipene som anløper Bergen Havn betaler differensierte avgifter for å ligge til kai basert på miljøscore for det enkelte skipet. Disse avgiftene må økes, og vil i en begrenset periode gi Bergen Kommune økte inntekter, frem til det er politisk flertall for å redusere og på sikt forby cruiseskip i byen vår. Vi legger inn halvårseffekt av dette.
6	Ved å redusere direktørlønningene i kommunen med 20%, gir det en besparelse på 354 048 kr. pr. ansatt. Vi anslår at det blir 4 nyansettelser ila. 2025.
7	Vi har ikke pr. nå tall på hvor mye penger kommunen vil ha brukt på innleide vikarer fra eksterne bemanningsbyråer ila. 2024, men vi vet at pr. 15. november hadde Bergen kommune brukt 358 mill. kr. på innleie fra eksterne. I vårt alternative budsjett øker vi bemanningen på flere av tjenesteområdene. Dette mener vi er selve nøkkelen for å få ned sykefravær, samtidig som det bidrar til å løse vikarbehov internt. Derfor budsjetterer vi med et moderat nedtrekk i innleie av vikarer fra eksterne bemanningsbyråer.
8	Byrådets forslag til renholdsnorm og omorganisering av renholdstjenesten i Bergen kommune, vil samlet sett sette 90 ansatte i fare for å miste jobben. Samtidig er det ikke tatt tilstrekkelig høyde for ekstra belastning for den enkelte ansatte, og mindre kontinuitet og kjennskap til lokalene og byggene som skal vaskes. Derfor reverserer vi alle kutt som byrådet har satt opp som inntjening for denne omorganiseringen. I likhet med Fagforbundets representanter kan vi støtte deler av forslaget om modernisering og større fagmiljøer, men vi kan ikke akseptere at mange ansatte blir overtallige. Vi anser det også som uheldig at omorganisering fører til flere ledere, og stiller store spørsmålstegn til at den nye normen og organiseringen skal føre til økt bruk av eksternt innleide vikarer. Vi frykter at dette er starten på en privatisering og konkurranseutsetting av renholdstjenesten. Videre mener vi at den nye renholdsnormen ikke har blitt vurdert tilstrekkelig faglig, og hvordan denne vil påvirke sykefravær og ansattes arbeidsforhold med mindre renhold i arbeidshverdagen.
9	Byrådet setter av 5 mill. kr. til nærværsprosjekt i barnehagene istedenfor å øke bemanningen. Vi omdisponerer disse pengene og bruker dem til å øke bemanningen.
10	Byrådet har vedtatt å gi Bergen Julemarked gratis leie av Festplassen i 2024 og 2025. Vi vil ikke gi gratis leie til kommersielle aktører i bybildet, og budsjetterer med å ta inn denne leien i 2025.

Driftsresultat gjennom perioden

Vi øker inntektene gjennom hele perioden, men velger å overføre mer til investeringsbudsjettet for å holde låneopptaket så lavt som mulig. Vi bruker derfor noe mer fondsmidler enn byrådet også i 2026, men kan begynne å bygge opp disposisjonsfondene igjen fra 2028. Om Bergen kommune får økte statlige overføringer i årene som kommer, vil vi kunne begynne å bygge opp fondene igjen allerede fra 2026.

Økte inntekter sammenlignet med 2025	2026	2027	2028
Eiendomsskatt	181 759 298 kr	181 759 298 kr	181 759 298 kr
Premieavvik renter	150 000 000 kr	150 000 000 kr	150 000 000 kr
Skolemat statlig finansiert	15 000 000 kr	15 000 000 kr	15 000 000 kr
Turistskatt økt inntekt helårseffekt	65 000 000 kr	65 000 000 kr	65 000 000 kr
Turistskatt cruiseturister inntekt helårseffekt	50 000 000 kr	50 000 000 kr	50 000 000 kr
Innsparing redusert sykefravær	15 000 000 kr	20 000 000 kr	25 000 000 kr
Økt havneavgift helårseffekt	25 000 000 kr	25 000 000 kr	25 000 000 kr
Mindre konsulentbruk	15 000 000 kr	20 000 000 kr	25 000 000 kr
Økte utbytter	10 000 000 kr	15 000 000 kr	15 000 000 kr
Færre leder og direktører	5 000 000 kr	7 500 000 kr	10 000 000 kr
Reduserte utgifter pga. redusert matsvinn	2 500 000 kr	4 000 000 kr	5 000 000 kr
Nedtrekk drift som følge av effektiviseringstiltak*	5 000 000 kr	10 000 000 kr	15 000 000 kr
Reduserte strømutfgifter som følge av satsning på ENØK	2 500 000 kr	3 000 000 kr	5 000 000 kr
Total	541 759 298 kr	566 259 298 kr	586 759 298 kr
Bruk av disposisjonsfond 2025	-380 925 500 kr	-380 925 500 kr	-380 925 500 kr
Merutgifter drift som følge av varige satsninger med helårseffekt	-30 000 000 kr	-30 000 000 kr	-30 000 000 kr
Inntektene dekker følgende økte utgifter	136 833 798 kr	161 333 798 kr	181 833 798 kr
Overføring til investering	-150 000 000 kr	-160 000 000 kr	-175 000 000 kr
Økt bruk av eller overføring til disposisjonsfond	-19 166 202 kr	-4 666 202 kr	833 798 kr

* Ingen av våre effektiviseringstiltak fører til at ansatte mister jobben. Vi satser på tiltak som gjør arbeidshverdagen lettere, og har fokus på å ha helhetlig planlegging av kommunens aktivitet og oppgaver.

Investeringsbudsjett

Tjenesteområde	Tiltak	Sum	Noter
1A Barnehage	Oppkjøp av private barnehager	20 000 000 kr	
01B-Skole	Salhus skole prosjektutvikling	5 000 000 kr	
	Søreide ungdomsskole - omregulering av tomt og prosjektering	12 700 000 kr	
	Haukedalen skole - prosjektutvikling	11 500 000 kr	
	Varden skole utvidelse / prosjektutvikling	9 500 000 kr	
	Ytre Arna skule- Futurebuilt / beholde svømmebasseng	6 800 000 kr	
	Innkjøp av automater for sanitærprodukter til alle ungdomsskoler	2 000 000 kr	1
	Vedlikeholdsetterslep skoler	18 000 000 kr	
03C-Boliger for utviklingshemmede	Boligløftet - Kong Oscars gt. 90	0 kr	5
5A-Forebyggende helsearbeid	Etablere helsestasjon for studenter på Høyden	750 000 kr	
	Etablere helsestasjon for lhbtq+	750 000 kr	
8-Samferdsel	Møllendalsbakken	1 650 000 kr	2
	Gatetun Laksevåg	1 500 000 kr	
	Midler til bilfrie bydeler/områder	15 000 000 kr	
	Strakstiltak for Danmarks plass	5 000 000 kr	
9 Boligtiltak	Utvikling av sosial boligbygging i kommunal egenregi, som resultat av avvikling av Dokken Utvikling AS	10 000 000 kr	3
	Investeringsprogram for kommunale boliger	125 000 000 kr	4
10C-Naturforvaltning og parkdrift	Vassdrag og våtmarkstiltak	1 500 000 kr	
	Barnas byrom	2 100 000 kr	
	Den grønne akse	2 000 000 kr	
	Bystrand Lungegårdsparken	40 000 000 kr	
	Renere Havn - Prosjektkoordinator	1 900 000 kr	
	Møllendalselven elve- og strandpark	4 500 000 kr	

	Nygårdsparken midtre del	4 500 000 kr	
	Flere bosspann i parker og byrom	1 000 000 kr	
	Kirkebukten Sjøfrontpark - videre prosjektering etter endt tidligfaseutredning.	3 000 000 kr	
	Griller i alle bydeler	1 000 000 kr	
10D-Klima og miljø	Nesttunvassdraget (flomsikring)	5 000 000 kr	
	Opptopping av investering til karbonfangst på BIRs forbrenningsanlegg	50 000 000 kr	4
	ENØK kommunale bygg og boliger	15 000 000 kr	
12-Kultur	Fyllingsdalen kulturhus - prosjektutvikling	12 500 000 kr	4
	Skisseprosjekt nytt Elvetun med Fysak-hus	10 000 000 kr	
	Kunstnerisk utsmykking	1 000 000 kr	
	Kunstinnkjøp	500 000 kr	
	Kvinner på sokkel - synliggjøre og bevare	500 000 kr	
	Å flytte biblioteket på Landås til Slettebakken og samtidig gjøre plass til at bygget blir et slags forsamlingshus	2 000 000 kr	
	Bibliotek Ytrebygda - tidligfaseutredning	750 000 kr	
	Arna Prestegård - omregulering	750 000 kr	
13-Idrett	Slettebakken idrettsby: Flytte fotballbanen og etablere ny 7-erbane	2 500 000 kr	
	Fysak Arna - tidligfaseutredning	750 000 kr	
	Laksevåghallen	8 500 000 kr	
	Bjørnarhallen Indre Arna	5 000 000 kr	6
	Mjølkeråen Idrettshall	5 000 000 kr	
	Sum investering	408 400 000 kr	

Saldering av investeringsbudsjett

Saldering (ikke lån)	Avvikle Dokken Utvikling AS	10 000 000 kr	3
	Overføring fra driftsbudsjett	100 000 000 kr	
	Omdisponere midler fra sekkepost for Idrett - Rehabilitering og nybygg	10 000 000 kr	
	Omdisponere midler fra "Mindre bygginvesteringer - sekkepost"	3 000 000 kr	

	Omdisponere midler fra "Nærmiljøanlegg nyinvest."	2 000 000 kr	
	Redusere pott satt av til Kirkeinvesteringer	7 000 000 kr	
	Øremerking av deler av "Mindre bygginvesteringer - sekkepost" til vedlikeholdsetterslep på skoler	10 000 000 kr	7
	Omdisponering av midler satt av til "Strategisk eiendomskjøp"	28 700 000 kr	8
Saldering lån Husbanken	Låneopptak Husbanken til å bygge kommunale boliger	100 000 000 kr	
	Lån Husbanken til energiltak kommunale boliger (maks 50% av totale utgifter)	7 500 000 kr	9
Saldering ordinært lån	Ordinært lån	130 200 000 kr	
	Saldering totalt	408 400 000 kr	

Finansielle måltall for Bergen kommune

Måltall	Rødts budsjett 2025
Maksimalt 70%	66,80 %

Noter investeringsbudsjett

1	Vi setter av 2 millioner til innkjøp i 2025 og 2 millioner til innkjøp i 2026
2	Vi legger inn 1,65 mill. i 2025 og tilsvarende beløp i 2026.
3	Rødt mener at utviklingen av en ny bydel på Dokken må skje i egenregi, og ikke gjennom et aksjeselskap. Vi foreslår derfor å avvikle Dokken Utvikling AS. Frigjøring av egenkapital på 10 millioner kroner overføres direkte til utvikling av sosial boligbygging på Dokken i egenregi
4	Se langtidsplan for investering
5	I forrige HØP-periode lå prosjektet inne med totalt 29, 2 mill. kroner fordelt på 2026 og 2027. Vi budsjetterer med å videreføre denne investeringsplanen for tiltaket, og har dermed først utgifter til dette i 2026.
6	Byrådet har satt av en budsjettpost på 10,6 mill som skal dekke kostnader til planlegging og utvikling av prosjektet, mens gjennomføringsfasen inngår i sekkepost inntil videre. Vi setter av midler til å få i gang gjennomføringsfasen også i 2025
7	Byrådet skriver i sin forklaring av tiltaket at midlene kan brukes på alle tjenesteområder, selv om dette står under investeringsprogram for skole. Derfor omdisponerer vi noe av midlene for å øremerke disse for vedlikeholdsetterslep skoler.
8	Vi kutter denne budsjettposten i sin helhet, og øremerker omdisponeringen til oppkjøp av private barnehager og investeringsprogram for kommunale boliger.
9	Kommunen kan låne opp til 50% av utgiftene til energiltakene den søker midler til.

Langtidsplan investering for de største prosjektene våre

Vi øker lånopptaket og dermed gjeldsgraden gjennom perioden. Fra 2030 reduserer vi lånopptak og gjeldsgraden

Tiltak	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Total utgifter for prosjektet
Fyllingsdalen Kulturhus	12 500 000 kr	125 000 000 kr	250 000 000 kr	300 000 000 kr	175 000 000 kr		862 500 000 kr
Karbofangst BIR	50 000 000 kr	100 000 000 kr	100 000 000 kr	100 000 000 kr			350 000 000 kr
Investeringsprogram kommunale bustader	125 000 000 kr	100 000 000 kr	75 000 000 kr	75 000 000 kr	200 000 000 kr	200 000 000 kr	775 000 000 kr
Total på disse	187 500 000 kr	325 000 000 kr	425 000 000 kr	475 000 000 kr	375 000 000 kr	200 000 000 kr	1 987 500 000 kr

Saldering

	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Lån Husbanken		80 000 000 kr	60 000 000 kr	60 000 000 kr	175 000 000 kr	175 000 000 kr
Økt overføring fra drift		150 000 000 kr	160 000 000 kr	175 000 000 kr	175 000 000 kr	175 000 000 kr
Omdisponering investering		65 000 000 kr	65 000 000 kr	65 000 000 kr	65 000 000 kr	65 000 000 kr
Øvrig lånopptak		30 000 000 kr	140 000 000 kr	175 000 000 kr	40 000 000 kr	-215 000 000 kr
Sum		325 000 000 kr	425 000 000 kr	475 000 000 kr	455 000 000 kr	200 000 000 kr

Verbalforslag

Utvalg for finans, kultur og næring

Kvinner på sokkel

→ Bystyret ber byrådet beholde prosjektet "Kvinner på sokkel", for å synliggjøre kvinner i bybildet.

Bibliotek Arna

→ Det er viktig å få etablert en ny biblioteksfilial i Indre Arna. Bystyret understreker at ny filial ikke skal gå på bekostning av eksisterende filial i Ytre Arna.

Bibliotek Ytrebygda

→ Bystyret ber byrådet starte arbeidet med en konseptvalgutredning for ny biblioteksfilial i Ytrebygda.

Kultur på tegnspråk

→ Bystyret mener det er viktig at kommunen bidrar til å sikre kultur på tegnspråk. Rundt 10% av den norske befolkningen er hørselshemmet, og mangel på tegnspråktolk kan gjøre kulturaktiviteter vanskelig for denne relativt store gruppen innbyggere. I sak 169/22 vedtok bystyret at byrådet skulle legge frem en sak om nettopp hvordan kultur på tegnspråk kan styrkes. Denne saken ble behandlet som sak 21/23. I saksfremstillingen ble det vist til flere gode tiltak som kan gjennomføres, men det har ikke vært tilstrekkelig økonomiske midler til å gjennomføre dem. Bystyret ber derfor byrådet legge frem en ny sak som viser hvilke tiltak Bergen kommune skal sette i gang ila. 2025 for å styrke kultur på tegnspråk i vår kommune. Saken skal legges frem senest til samme møte som behandling av 1. tertialrapport 2025, slik at eventuelle budsjettmidler kan vedtas i forbindelse med revidering av budsjett.

Fair Play bygg og anlegg

→ Fair Play Bygg og Anlegg, som er et topartssamarbeid mellom arbeidsgiver- og arbeidstakersiden, jobber for å avsløre, bekjempe og dokumentere arbeidslivskriminalitet og lovbrudd i bygg- og anleggsbransjen. Bystyret vil understreke hvor viktig dette arbeidet er, og gi sin fulle tilslutning til bekjempelse av arbeidslivskriminalitet.

Fritak eiendomsskatt lavinntekt

→ Eiendomsskatteloven åpner opp for at eiendomsskatt i visse tilfeller kan frafalles dersom innkreving virker særs urimelig. Dette er et strengt vilkår og er ment å hjelpe personer med dårlig råd over tid. I utgangspunktet kan fritak gis etter en konkret vurdering av søkers økonomi. Bystyret vil innføre en slik fritaksordning for eiendomsskatt i Bergen kommune, og ber byrådet legge frem en sak til bystyrets møte i januar 2025 for å vedta retningslinjer for ordningen. Ordningen kan f.eks. utarbeides etter modell fra Moss kommune, der husstander med en samlet bruttoinntekt på opptil 372 084 kroner søke fritak. Det skal ikke gis fritak fra eiendomsskatt på fritidsboliger og sekundærboliger.

Bevare kulturetaten

→ Bystyret ber byrådet stoppe den planlagte nedleggelsen av Kulturetaten.

Flyktninger

→ Bystyret ber byrådet sikre at Bergen kommune tar i mot og bosetter det antall flyktninger IMDi anmoder om.

Lovfeste retten til fritidsklubb

→ Bystyret ber byrådet jobbe opp mot nasjonale myndigheter for å få lovfestet retten for fritidsklubb for barn og unge.

Fritidsklubb

- Bystyret ber byrådet sikre at minst 1 ungdomsklubb i hver bydel er åpen minst 1 dag i uken i skolens høstferie, vinterferie og sommerferie.

Bibliotek og superlåner

- Biblioteket distribuerer sammen med skolene en kampanje kalt "Superlåner" til byens førsteklassinger. Kampanjen har hatt stor suksess, og videreføres i 2025. For å bli superlåner må barnet ha besøkt biblioteket fire ganger i løpet av kampanjeperioden. Selv om alle skoler får materiell, og det ikke er tydelige tall som viser store forskjeller mellom bydelene, vet vi at barn og unge i de ulike bydelen har ulik tilgang på bibliotek. Besøkstallene er lavest for barn og unge i Ytrebygda og Arna. Bystyret ber byrådet sikre lik tilgang til kampanjen for alle skoler og alle førsteklassinger i hele kommunen, og ha et ekstra fokus på bydeler uten bibliotek og lave besøkstall på bibliotek.

Premieavvik

- Bergen kommunes balanse pr. 31.12.2023 har som kortsiktig fordring oppført et såkalt "premieavvik" på 3,049 milliarder kroner. Bergen kommune følger lojalt budsjett- og regnskapsforskriftens § 3-5, som pålegger oss å inntektsføre en fiktiv inntekt kalt "premieavvik", med en tilhørende fiktiv fordring. I henhold til samme paragraf skal så denne fiktive fordringen tapsføres over en 7-års-periode 2024-2030, under betegnelsen "amortiseringskostnad". Det finnes ingen skyldner for de 3,049 milliardene, og fordringen eksisterer ikke. Det hele er et opplegg for at departementet skal slippe unna med lavere rammetilskudd, ved at deler av de pensjonspremiene som Bergen kommune betaler, fjernes fra betalingsårets driftsregnskap ved hjelp av den fiktive inntekten "premieavvik", for så å bli gradvis inkludert i form av "amortiseringskostnad" de neste 7 årene. Denne kunstige 8-års-syklusen for å utsette statens dekning av kommunenes betalte pensjonsutgifter kan ikke lenger aksepteres. Ordningen er fullstendig i strid med kommuneregnskapets prinsipper, og det eksisterer ikke noe regnskapsprinsipp som hjemler inntektsføring av fiktive inntekter og balanseføring av fiktive fordringer. Departementets påstand om at de i løpet av 8 år bygger ned denne fiktive fordringen, holder ikke, fordi det oppstår nye premieavvik også i år 2, år 3, år 4 osv. hvert år i 8-års-syklusen. Bare i årene 2021, 2022 og 2023 har "fordringen" økt fra 1,166 milliarder til 3,049 milliarder. Nå trenger vi pengene våre selv, og vi ber om at Bergen kommune snarest mottar de 3,049 milliardene som departementet har pålagt oss å inntektsføre uten at det følger noen inntekt med. For budsjettåret 2025 vil vi renteberegne denne kreditten som staten ensidig har tilegnet seg, med 5% p.a. av balanseført premieavvik pr. 31.12.2024 fram til mottatt betaling i 2025.

Beholde barnehagebygg/selge til symbolsk sum

- Bystyret ber byrådet beholde barnehagebygget på Trengereid i kommunal regi. Salg skal bare skje om det gjøres som et symbolsk salg til lokale organisasjoner eller foreninger, til en maksimal pris på 1000 kr. Så lenge bygget holdes i kommunal regi, skal de lokale organisasjonene og foreningene få bruke bygget vederlagsfritt.

Beholde skolebygg/selge til symbolsk sum

- Bystyret ber byrådet beholde det gamle skolehuset på Trengereid i kommunal regi. Salg skal bare skje om det gjøres som et symbolsk salg til lokale organisasjoner eller foreninger, til en maksimal pris på 1000 kr.. Så lenge bygget holdes i kommunal regi, skal de lokale organisasjonene og foreningene få bruke bygget vederlagsfritt.

Utvalg for barnehage, skole og idrett

Tjenesteområde 01A Barnehage:

FORSLAG DRIFT

- Ikke avvikle busser som forvaltes av Etat for barnehage, varige driftsmidler på 800 000 kr. fra 2026.
- Trengereid barnehage bevares, med 100.000 i budsjettkonsekvens for 2025, deretter 230.000 i varige driftsmidler.

- Økningen i matpenger i barnehage reverseres, kostnad 2 millioner i driftsmidler for 2024 og 2025. Deretter 5 millioner i varige driftsmidler.
- Reversere kutt i bemanningstilskudd til de åpne barnehagene. Kostnad: 2.000.000 i varige driftsmidler.
- Bevare avtale med VilVite. Kostnad: 615.000 i varige driftsmidler
- Bevare avtale med Barnas kulturhus. Kostnad: 160.000 for 2025, deretter 350.000 i varige driftsmidler.

FORSLAG INVESTERING

- Bystyret ber byrådet gjenoppta arbeidet med å kjøpe opp private barnehager og ta dem inn i kommunal drift.

Tjenesteområde 01B Skole**FORSLAG DRIFT**

- Bevare gratis SFO 1. trinn for husholdninger med lavinntekt. Kostnad: 200.000 i varige driftsmidler.
- Reversere kuttet i midler til parallellklasser i nynorsk. Kostnad: 600.000 for 2025, deretter 1,4 millioner i varige driftsmidler.
- Bevare kulturkarusellmidlene. Kostnad: 1,5 millioner i varige driftsmidler.
- Bevare nærmiljøpakken. Kostnad: 761.000 i varige driftsmidler.
- Bevare tilskudd til Fargespill. Kostnad: 275.000 i varige driftsmidler.
- Innføre gratis sannitetsbind og tamponger i ungdomsskolen. Kostnad: 2,7 millioner i varige driftsmidler.
- Bystyret ber byrådet om utarbeide en plan for styrking av skolebibliotek i barne- og ungdomsskolen, med mål om at alle skoler skal ha skolebibliotek.
- Bystyret ber byrådet legge frem en sak om hvordan gratis skolemat på skoler i levekårsutsatte områder kan bidra til å redusere forskjeller. Saken legges frems senest samme møte som 1. tertialrapport 2025 behandles. Bystyret setter av 15 millioner til halvårseffekt av dette tiltaket, med oppstart august 2025. Bystyret merker seg at stortingsflertallet har vedtatt at det skal innføres gratis skolemat i hele landet fra 2026, og understreker derfor at dette tiltaket ikke vil få varige konsekvenser for Bergens driftsbudsjett.

Tjenesteområde 13 Idrett**FORSLAG DRIFT**

- Bergen kommune skal sette av tid i svømmehaller for å kunne tilby publikumsvømming kun for kvinner, i samarbeid med svømmeklubbene. Dette skal skje ved utvidede åpningstider/ utvidet tilbud om publikumssvømming i de kommunale svømmehallene.

Utvalg for helse og sosial**FORSLAG DRIFT****Kommunale boliger**

- Bystyret ber byrådet legge frem en sak/utredning om hvordan gjengs-leie-prinsippet kan fases ut.

Bostøtte

- Bystyret ber byrådet utrede en utvidelse av den kommunale bostøtteordningen til også å omfatte alle som leier privat og som kvalifiserer økonomisk. En slik utvidelse vil gjøre at mange flere bergensere sikres råd til en forsvarlig bolig. Utredningen skal legges frem som sak for bystyret innen utgangen av juni 2025.

Kommunale boliger

- Bystyret ber byrådet legge frem en sak som tar for seg status på tilstanden på alle kommunale boliger i Bergen kommune. Saken skal vise til behov for rehabilitering og hvordan kommunen ila. en fireårsperiode kan komme ajour med eventuelt vedlikeholdsetterslep.

Innbyggjerservice

- Bystyret ber byrådet legge frem en sak om hvordan Innbyggjerservice kan utvides til flere bydeler

Økonomisk rådgivning

- Bystyret ber byrådet legge frem en sak om hvordan et prøveprosjekt med lavterskel økonomisk rådgivning i regi av NAV på et «nøytralt» sted som for eksempel Innbyggjerservice, kan gjennomføres. Tilbudet skal være åpent både åpent både dag og kveld minst én dag i uken. Tillitsvalgte skal inkluderes i utformingen av prøveprosjektet, og det skal tydeliggjøres utad at tilbudet kan brukes uavhengig av om en mottar ytelse fra NAV eller ikke.

Universell utforming

- Bystyret ber byrådet legge frem en handlingsplan for universell utforming av kommunens bygg og byrom.

Handlingsplan mot fattigdom

- Bystyret ber byrådet beholde "Handlingsplan mot fattigdom, med særlig vekt på barnefamiliers situasjon.

Konsekvensutredning

- Før enhver beslutning om kutt i Bergen kommunes tjenester (som f.eks. bortfall av Ung Arena Åsane) skal det framlegges en vurdering av mulige negative konsekvenser for andre kommunale eller andre offentlige budsjettområder på kort og lang sikt.

Utvalg for miljø og byutvikling

Gratisbussen

- Bystyret ber byrådet gå i dialog med Vestland fylkeskommune om å etablere en gratis busslinje i Bergen sentrum, etter modell fra "Sentrumsbussen" som gikk fra 2003-2010. Målet er å starte drift av denne linjen innen 1. juli 2025. Bystyret forutsetter at tillitsvalgte og aktuelle fagforeninger blir konsultert i arbeidet. Bystyret ber byrådet legge frem en sak om hvordan tilbudet om gratisbussen best kan løses, enten det er gjennom fylkeskommunen eller egenregi, innen 1. mars 2025. Det settes av 7,5 mill kr. for halvårsvirkning i budsjett for 2025 for dette tiltaket.

Havnespy

- Havnespy er en marin fremmedart som kveler alt liv på havbunnen der den etablerer seg. Det er funnet havnespy-DNA i Bergen kommune, selv om det ikke er oppdaget noen kolonier. Om havnespy etablerer seg i havbyen Bergen vil det bli en marin, økologisk katastrofe. 19.06.24 behandlet bystyret sak 185/24 «Status og tiltak for å hindre spreiring av havnespy i Bergen». Der vedtok bystyret flere tiltak som skulle videreføres, om det var økonomisk og organisatorisk kapasitet. For å sikre nok ressurser til å gjennomføre nødvendig arbeid for å hindre arten i å etablere seg i kommunen, setter bystyret av 2 500 000 kr. til tiltak mot havnespy i 204.

Urban mining

- Verden trenger mineraler i møte med det grønne skiftet. Halvparten av verdens ikkefornybare ressurser er i dag ikke i bruk. De ligger lagret i gamle søppelfyllinger, ledningsnett og hjemme hos forbrukere i gamle mobiltelefoner, nettbrett og lignende. Å ta disse ressursene i bruk kalles «urban gruvedrift».

02.10.2024 behandlet sak 350/24 og fattet følgende vedtak: «Bystyret ber byrådet om å gå i dialog med BIR med sikte på å øke bevissthet rundt gjenbruk av gamle mobiltelefoner og annen småelektronikk». Bystyret mener det er behov for enda større kommunalt ansvar for å øke gjenbruk, ombruk og reparasjon av elektriske produkter, og vil derfor gjennomføre et prøveprosjekt på mints 2 år med «urban gruvedrift». Prosjektet skal gjennomføres i samarbeid med BIR. Bystyret ber byrådet legge frem saken innen bystyrets behandling av 1.tertialrapport, slik at eventuelle budsjettkonsekvenser kan behandles sammen med revidering av budsjett.

Plast

→ Plast er i mange sammenhenger et viktig produkt, samtidig som plastavfall er et stort miljøproblem. Derfor er det svært viktig å gjenvinne den platen vi bruker. I dag sendes det meste av sortert husholdningsplast til Tyskland for å gjenvinnes, mens industriplast i større grad gjenvinnes innenlands. Det finnes aktører i Bergens-område som har mulighet til å male opp plast og bruke den på nytt, men disse har i dag dessverre ingen avtale med kommunen eller BIR. Bystyret ber byrådet om å bruke sitt eierskap i BIR til å få på plass en prosjektleder med ansvar for plastkoordinering, slik at vi kan få kortere verdikjeder både for plastavfallet som genereres i kommunal regi, og øvrig plastavfall BIR tar imot.

Matsvinn

→ Matsvinn står for 10% av verdens klimagassutslipp. Hvert år kastes minst 450 000 tonn mat i Norge. Bergen kommune har forpliktet seg til å følge FNs bærekraftsmål 12 om å halvere matsvinnet innen 2030. For å kunne nå dette målet, er kommunen avhengig av få en oversikt over eget matsvinn. Bystyret ber derfor byrådet innføre et matsvinn-budsjett, som det rapporteres på i forbindelse med tertialrapporteringene.

Gjenbruk og reparasjon

→ Bystyret ber byrådet opprette ordninger som gir virksomheter som driver med reparasjon reduserte utgifter. Dette skal ha som mål å sikre reduserte priser for forbruker på varer og tjenester virksomheten selger. Dette kan f.eks. være å stille lokaler til disposisjon for gratis eller rimelig leie. Bystyret ber byrådet legge frem en sak innen 1. april 2025 som konkretiserer hvilke tiltak som skal gjennomføres.

Karbonfangst

→ Bystyret ber byrådet legge frem en sak som viser en opptrappingsplan for å sette av midler til investering i karbonfangst på BIRs forbrenningsanlegg i Rådalen. Saken skal behandles senest i samme møte som 1. tertialrapport 2025.

Bosspann

→ Bystyret ber byrådet investere i flere bosspann, både i bysentrum og i parker kommunen har ansvar for. Driftskonsekvenser for tømning og vedlikehold forutsettes tatt inn i kommende tertialrapporter etterhvert som bosspannene etableres. Det settes av 2 000 000 kr. til å investere i nye bosspann.

Natur- og arealregnskap

→ Bystyret ber byrådet opprette et eget natur- og arealregnskap. Dette skal være i drift senest til 1. tertialrapport 2025. Fra dette tidspunktet skal all arealplanlegging i kommunen arbeidet etter målet om å bli en arealpositiv kommune.

Engangskopper

→ Oslo kommune har vedtatt å fjerne engangskoppene som brukes til kaffe på byens kafeer og takeaway-steder. I stedet for de tradisjonelle engangskoppene, skal det nå byttes til gjenbrukbare takeaway-emballasje. For å oppnå dette må man ta i bruk panteautomater for spesielt tilpassede «beholdere for varme og kalde drikker» som kan brukes flere ganger. Systemet er testet ut i Aarhus i Danmark. De som velger en flergangskopp når de kjøper kaffe i den danske kommunen, betaler et depositum på 5 danske kroner. Når de leverer tilbake den samme koppen i en panteautomat, blir depositumet automatisk tilbakeført til personer som har pantet. Bystyret ber byrådet legge frem en sak som utreder hvordan en tilsvarende ordning for å fjerne engangskopper og innføre gjenbrukbare kaffekopper kan innføres i Bergen kommune.

ENØK

- Bystyret ber byrådet opprette en investeringsplan for å etablere solenergi på alle aktuelle, kommunale bygg. Orientering om arbeidet med investeringsplanen skal legges frem med 1. tertialrapport 2025. Investeringsplanen skal vedtas i forbindelse med Handlings- og økonomiplan i desember 2025.

Dyrevelferd

- Bergen skal være en god by å bo i for alle, også dyrene. Både menneskelig aktivitet, trafikk og klima- og naturendringer påvirker dyrene i byen vår. Bystyret ber byrådet levere en sak som tar for seg en ROS-analyse om dyrevelferd i kommunen.

Dyrevelferd

- Bergen kommune har som mål å redusere talet heimlause dyr i kommunen ila. HØP-perioden 2025-2028.

Tørrdokken Laksevåg

- Bystyret mener det er viktig å bevare og sikre videre drift av tørrdokken på Laksevåg. Bystyret forutsetter at byrådet sikrer at videre arbeid med Bybanen vestover, og behandling av nye og pågående reguleringsplaner, er i samsvar med premisset om å ivareta både dagens industrivirksomhet knytte til tørrdokken og dens kulturhistoriske verdi.

Lokk over motorvei i Åsane

- Bystyret ber byrådet legge frem en sak om hvordan en utredning eller mulighetsstudie for lokk over motorveien i sentrale deler av Åsane kan gjennomføres. Lokket som eventuelt skal utredes, skal gå over motorveien fra Frydenbø/Åsane Terminal til like nord for C-feltet. Utredningen/mulighetsstudien må vise ulike alternativer for å dekke hele eller bare deler av det nevnte strekket. Bystyret ber byrådet legge frem saken innen bystyrets behandling av 1.tertialrapport, slik at eventuelle budsjettkonsekvenser kan behandles sammen med revidering av budsjett.

Foto: Bea Fladstad

→ rødt.no